

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. III. Quàm incommoda sit somnolentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. III. 269
ceribus, & totâ Curia, trepidaret non audens
stringere enses, nec mouere lacertos, solum
tentaret fugam & aduersario manus daret
incruentas? O piger, causam Dei defendis,
videntibus & inuidentibus pluribus Angelis,
qui lucrum putarent pro gloriâ Dei pati ali-
quid & concertare, vt tu potes: tibi factum
hoc beneficium, vt pro Dei honore pugnes:
theatrum Deo es, beatæ Virginis, Angelis &
Beatis: sæpius promifisti strenuum te exhi-
bere; cur modò in occasione laboris timidus
torpes? O infamia naturæ! ne infames gra-
tiam Dei, nec frustres, quæ præsto est subsidio
tuo: quid pigraris in hoc opere? considera,
quòd Deus desiderat feruenter, vt illud facias
feruenter.

C A P V T I I I.

Quàm incommoda sit somnolentia.

Quid dignius primâ diei cogitatione,
quàm antiquus dierum Deus meus, vt
inde auspiceretur & consecratur mens? Non
debet intermitti cogitatio & amor Dei,
quantò minùs negari opportuno tempore?
Primitias vitæ primo Auctori vitæ pende,
manè astans illi. Oportet præuenire solem ad
benedictionem tuam, & ad ortum solis te
adorare, Domine: cum medio somnò & ad-
huc

huc noctu clamor campanæ vel inspirationis ad surgendum factus est, & ecce sponsus venis, & exire obuiam tibi necesse est.

Iuuat ad diligentissimum ac vtilem occursum præparare à nocte oleum, ne, anima mea, cesset ardere amor tuus, & vt virgo fatua excludaris; quod tremendum est. Præpara, quomodo primo manè alloquaris Sponsum, & quæ sunt cum illo tractanda in oratione: deinde, si ad somnum cum dolore accedas, surges cum alacritate; si cum fastidio dormias, vigiliis cum ingenti promptitudine desiderabis. Quomodo non dolebit anima Dei amans cessare amare illum, laudare & mereri, & suspendi lucrum augmentandi gloriam, & diligendi desideratissimum Sponsum? quomodo ferendum, sustentari à Deo, & innumeris interim beneficiis amantissimè donari, & amari, & nullas gratias tunc posse soluere, nec redamare? Quare opus est, ante & post somnum, suspensionem illam amoris & meritorum resarcire ardentioribus affectibus & desideriis in Deum, supplendo iacturam illam vitæ, quâ non possumus Deum toto corde amare, & in eo occupari. Curandum est, ex ipsâ cessatione merendi & amandi mereri tantumdem, si posses, ac si vigilares. Fœneratores dormiendo etiam augent pecunias: facies idem, si conformis diuinæ disposi-

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. III. 271
dispositioni, cum obedientiâ & resignatione
magnâ, te offeras ardentem, & feras patienter
hanc miseriam & necessitatem humanæ vi-
tæ. Qui mortem necessariam, siue morbo,
siue malè ab homine illatam, patienter tole-
rat, meretur: etiam mereberis, si quiescere &
dormire acerbum & molestum sit tibi, vt est
feruenter seruientibus & diligentibus Deum,
si patienter te habeas erga somnum necessa-
rium, sapienter ita dispositum à Deo. Fortas-
se, si res in se consideres, & quàm ægrè ama-
tori vero Dei sit ferendus somnus supra mor-
tem, mereri poteris dormiendo patienter pro
Deo, sicut moriendo pro patientiâ. Ibi me-
ritum, vbi magna patientia; ibi maior patien-
tia, vbi maior molestia magis patienter susti-
neatur.

Inter omnia graua humanæ vitæ, & in-
numeras ærumnas, nulla maior quàm som-
nus miseria, & dignè deploranda præter pec-
tum videtur. Ceteræ calamitates affligunt
tantùm vitam, somnus interim penitus vi-
tam aufert: aliæ calamitates tantùm oppo-
nuntur commoditati vitæ, somnus eius sub-
stantiæ ad tempus: ceteræ calamitates ita
molestæ sunt vitæ corporali, vt iuuent ad æ-
ternam, meritorum materiam suppeditan-
tes, & afflictione suâ excitantes mentem &
trahentes ad Deum; somnus in se & corpo-
raki

rali vitæ & æternæ interim aduersatur, quatenus tempus merendi, & memoriam cælestium intermittit: ceteræ calamitates amanti Deum desideratissimæ sunt, quia in iis meretur, probatur amor, glorificatur Deus; somnus nihil desiderabile habet, cum interim cesset amor, & animus glorificandi Deum: quare & somnus molestior, & dupliciter grauior, imò multipliciter quàm ipsa mors videtur feruentissimo amatori Dei. Mors grassatur in corpus, somnus in corpus & animam: tantò peior videtur ex hac parte somnus, quàm mors, quantò melior anima, quàm corpus; imò plus, quantò scilicet melior totus homo, anima & corpus, quàm solum corpus: nam mors te solùm priuat corpore, somnus animâ æquè ac corpore: mors solùm priuat vitâ carnem, rem mortalem & caducam; somnus animam, rem immortalem & æternam, quæ tribuit vitam corpori, non sentienti, nisi per ipsam: mors corrumpit hominem, somnus tatumdem est, ac si annihilaret per spatium. Mors non est formidanda; nam relinquit partem præstantissimam hominis liberam, scilicet animam, quâ homo est, quâ amat Deum, eiusque misericordias & bonitatem intelligit; quod est decus hominis, & summum votum & gaudium debet esse: imò & puriorem animam relinquit, sine
impedi-

impedimento, vt expeditius amet Deum & noscat: somnus hanc partem nobilissimã hominis obruit & sepelit, exanimem ipsam animã faciens. Dic quæso, quid egrius ferres, mori, an annihilari? Si dares gloriã Deo moriendo, quia eius est voluntas; nõne gloriã dabis, si pro eius beneplacito velis annihilari? ergo si mereberis cum patientiã mortis, mereberis cum patientiã somni, si molestus tibi sit. Si mereris ferendo patienter quiduis molestum vitæ; quomodo non mereberis ferendo, si tibi sit omnium molestissimus somnus? imò quem solum debes censere molestum in vitã & in morte: nã nec in vitã, nec post mortem erit, post peccatum, aliud amanti Deum magis molestũ. In vitã quid graue dices, nisi labores & ærumnas illius? at minimè debet putari graue, pati pro Deo, sed optandum maximè: nec post Deum debemus aliud nobis magis desiderare, quàm pati pro Deo, ob amorem eius; nam vniris magis dilecto tuo, glorificas illum, & mereris gloriã. Nemo satis cognoscit quàm grauis nobis sit somnus, nisi qui æstimat in veritate, quàm immensa res sit gloria Dei, quàm inæstimabilis eius amor, & minimus gradus gratiæ & gloriæ, ad quam interim suspenduntur nouæ actiones meritorum. Post mortem verò quid graue iusto, nisi purgatorium? Sed si tunc etiam pateris,

S

non

non putandum graue dum purificaris, & te comit & adornat Sponsus, vt introducat in thalamum suum. Si integrum tibi relinquit amare Deum, quid refugiendum est, dum tibi relinquit indemne quod optas & voles? Vbi potes pati & amare, non est de quo conqueri possis. Si daretur optio vtrum malles mori, an per dimidiam horam dormire; anima æstuans vero charitatis incendio, ex se mortem eligeret, ne cessaret amare Deum: imò non plus desideraret resurrectionem corporis, quàm somni excessum vltra necessitatem & debitum per quadrantem adhuc horæ omnino vitare, & quantũ absque incommodo vigoris possset. Discretio enim vbique est seruanda, & debemus saltem compulsi accedere ad somnum necessarium, vt mentis functiones vegetæ sint & viriles ad obsequia necessaria diuinæ gloriæ, & ad orandum: ne si indiscretè priueris necessariâ quiete, in oratione graueris, & nimis dormites & langueas; malè deinde torpeas, vt nihil cum fructu fiat. Sed plus dormire quàm decet, conuenit mortuis potiùs quàm viuentibus: & anima secundùm se ponderans res, æstimansque rigidè, & flagrans æstu amoris diuini, vt vitaret dormire, quo tempore suspenditur amor Dei & laus illius, fortasse potiùs eligeret perpetuam mortem corporis; quia absque corpore

corpore frui & amare posset Deum, quod sufficit & est desiderium potissimum æstuantis animæ, sed sopita non posset: licet hoc non facile credet, qui auaritiam diuini amoris ut amet perpetuò Deum, ardentissimaque desideria & suspiria non est expertus, nec quantum verus amator omnem commoditatem suam aspernetur. Sed non debemus tepore nostro metiri ardorem sancti affectus & veri amoris: potius ex iis, in quibus videmus insanire amatores fugacis formæ, possumus suspicari quantum sapiant & ardeant amatores æternæ & immutabilis pulchritudinis. At si non sentis hunc feruorem, saltem fuge, quoad possis, somnolentiam & pigritiam.

Si tibi annuntiaretur annihilandum te fore, contremisceres id audiens; cur gaudebis somno, cum perinde sit, ac si interea annihilatus esses? Cognosce incommoda soporis, qui pessima & multiplex mors est, quadruplici vitæ maximè iniquus: somnus enim adimit vitam præcipuam corporis, in quo æquatur morti; somnus adimit vitam animæ, quæ perinde tunc est ac si non esset, in quo excedit mortem; somnus quoque iniurius quodammodo est vitæ gratæ & æternæ, intermittens merendi studium; quid igitur iniquius nobis? Quare qui æstuat vero Dei amore, & desiderio laudandi tantum bonum,

nimis auarus est temporis, & minimum dispendium eius maximam iacturam censet: ita ad somnum cum dolore accedit; hanc necessitatem vitæ à Deo ordinatam patienter fert, & offert; sustinens benignè, vt eius sanctissima voluntas fiat, interim priuari eo quod magis desiderat, amore & laude Dei, ac sedulitate in seruitio eius; & quantum in se est, vult non dormire, sed amare & laudare Deum, cupiens quàm primùm redire ad salutandum, seruiendum & amandum illum. Tu quoque hanc voluntatem habens, offer illam Deo, & velut moriturus cuba, dicens cum Christo, In manus tuas Domine commendo spiritum meum. Sic mereberis quodammodo cum morte & otio somni ingrati tibi & molesti.

Flagra quoque desideriis illius iugis vitæ, cum sine interruptione frueris Deo; & lamentare huius vitæ ærumnas, quòd opus sit in re omnium molestissimâ tibi, & iniquâ hominibus, scilicet somno, quiescere & recreare functiones ipsas vitæ. Quomodo non erit ipsa vita molesta, cuius quies tam molesta est & incommoda? dignum fletu est, in ipso incommodo & dispendio vitæ reparari vitam: cum maius dispendium somnum breuem aliquando æstimet amator Dei, quàm longævitæ vitæ iacturam. Conare noctu,

& tu, feruentiori actu quàm fecisti in totâ vi-
 tâ, te committere quieti, & amare Deum; &
 desiderare surgere quàm ocyùs, statuens, vt pri-
 mùm expergiscas, fundere ardentissimâ ora-
 tionem præ omnibus quas vñquam habui-
 sti, & consequi in illâ horâ nouam gratiam.
 Iuuabit ad hæc implorare auxilium Angeli
 custodis, & leuis cibus & parcus. Contractum
 hunc cum corpore tuo paciscere; interim
 quiesce, accipe stipendium: sed vt primùm
 pulsabitur ad laborem, surgas. Quemadmo-
 dum anima pro quiete corporis velut mori-
 tur noctu & sepelitur; ita ipsum corpus pro
 salute animæ moriatur interdium: dum vigi-
 lat, corpus sit mortuum huic mundo; sicut
 anima dum dormit, moritur interim cælo,
 hoc est meritoriis operibus & cogitationibus
 diuinis. Cura interim, vt suppleat corpus,
 quoad fieri possit, eleuationem & orationes
 animæ; quæ cum interim non oret, ipsum
 corpus oret habitu suo modestè cubans, nec
 supinum propter maiorem munditiam. Ca-
 dauera componimus, & aduersus corruptio-
 nem medicamur, quæ tandem futura sunt
 esca vermium aut temporis: ita etiam com-
 ponamus & curemus nos sopore mortuos ad
 amplexus puros Christi. Iace formato signo
 crucis brachiis vel digitis: has opes tuas te-
 cum mortuo vsque ad manè interim conde;

278 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
cum mortuis enim sepeliebantur diuitiæ suæ.
Numquam te à cruce auellas ; sed quam diu
animus crucem non potest amplecti , ample-
ctatur corpus , semper mortificationem IESV
in se ipso circumferens. Christus mortuus,
arrhas amoris dare voluit accepto vulnere
lanceæ : tu quoque ad breue mortuus , offer
pignus istud amoris tui. Ita sicut Christus in
morte dormiens meritis adhuc de te fuit,
fundens è cordis vulnere sanguinem & a-
quam , maximum pignus amoris ; tu quo-
que mortuus in somno , adhuc mereberis
de Christo ob præcedens desiderium. Hoc
signum sit vigilantis cordis tui dum dormis ;
velut grues , dum dormiunt , vigilare dicun-
tur apprehenso lapide.

CAPVT IV.

*Feruidè ad orationem matutinam
surgendum.*

SI cum tædio ad quietem venisses , cum
lætitiâ & festinatione manè exurgeres ad
laborem ; nec opus esset venire Patrem fami-
lias primo manè conducere operarios suos.
Imbellis nimium eris , si infirmior sis som-
no , & re omnium mollissimâ vincaris ; & sine
vinculis ligeris , velut captiuus , vt nec alios
nec te iuuare possis , sed in vmbra mortis
sedcas.